

Mr Slobodan N. Ilić¹

PRIKAZ KNJIGE

OSNOVI STEČAJNOG PRAVA

Autor: Prof. dr Vuk Radović

Izdavač: Centar za izdavaštvo i informisanje Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu

Godina izdanja: 2018.

Obim: 270 strana

1. Monografija prof. dr Vuka Radovića sa Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu pod naslovom *Osnovi stečajnog prava* sadrži osnove važećeg stečajnog prava. Za delatnost osiguranja ova monografija značajna je stoga što u posebnoj glavi objašnjava stečajno pravo društava za osiguranje i davalaca finansijskog lizinga.

2. Na uvodno pitanje šta je to stečajno pravo autor daje odgovor u prvoj glavi monografije. Pristupajući odgovoru, on podseća na stav američkog profesora dr T. Džeksona, koji je stečajno pravo objasnio kao granu prava koja služi naplati potraživanja. Povodom navedenog, autor kaže da se problem sastoji u tome što svakog poverioca zanima samo naplata njegovog potraživanja. Navedeni stav autor je prepoznao u važećem članu 7 Zakona o stečaju. Prema tom propisu, cilj stečaja je „najpovoljnije kolektivno namirenje stečajnih poverilaca ostvarivanjem najveće moguće vrednosti stečajnog dužnika, odnosno njegove imovine“. U vezi s citiranim propisom, autor je zapazio da je cilj stečajnog prava prvi put utvrđen u jednom izvoru stečajnog prava.

3. U monografiji se pošlo od utvrđivanja glavnih izvora stečajnog prava (glava druga). Posle ukazivanja na domaće i međunarodnopravne izvore stečajnog prava, navedeni su najvažniji međunarodnopravni izvori stečajnog prava. U najvažnije domaće izvore stečajnog prava autor je svrstao sledeća tri zakona: (1) Zakon o stečaju (ZoS); (2) Zakon o stečaju i likvidaciji banaka i društava za osiguranje (ZoSLBDO); (3) Zakon o Agenciji za licenciranje stečajnih upravnika (Zakon o ALSU). Iz ovog redosleda

¹ Član Predsedništva Udruženja pravnika Srbije.

zakona čitalac je mogao zaključiti da ZoS pripada opštem režimu stečajnog prava, a preostala dva zakona posebnom režimu stečajnog prava. Za delatnost osiguranja važno je to da su u opštem režimu stečajnog prava regulisani obavezno osiguranje od profesionalne odgovornosti stečajnog upravnika, kao i proceduralni elementi pomoću kojih se može ugovoriti dobrovoljno osiguranje od odgovornosti stečajnog upravnika.

4. Monografija je podeljena na dvadeset glava. Tumačeći odredbe ZoS-a, autor je sažeto izneo načela stečaja (glava treća), a zatim je objasnio pravne institute stečajnog prava, kao što su stečajni dužnik (glava četvrta), stečajni razlozi (glava sedma), stečajna masa (glava osma), faze pokretanja stečajnog postupka (glava deveta), stečajne prepreke za pokretanje postupka (glava deseta), prethodni stečajni postupak (glava jedanaesta). Analizirane su odredbe ZoS-a o prijavljivanju i ispitivanju potraživanja (glava dvanaesta), o unovčenju stečajne mase (glava trinaesta), o deobi i namirenju (glava četrnaesta), kao i odredbe ZoS-a o zaključenju stečajnog postupka (glava petnaesta).

5. Neke od tema iz ZoS-a zahtevale su da se detaljnije izlože i da se kombinuju s teorijom. Među tim temama su poverioci u stečaju (glava peta), budući da među njima ima više kategorija. Tema organa stečajnog postupka (glava šesta) obuhvata uloge četiri organa. Reč je o stečajnom sudiji, stečajnom upravniku, skupštini poverilaca i odboru poverilaca. Autor je poklonio odgovarajuću pažnju pravnim posledicama otvaranja stečajnog postupka (glava šesnaesta). To stoga što ta tema zahteva objašnjenja pravnih posledica otvaranja stečajnog postupka na status dužnika, na potraživanja i na pravne poslove, posle čega su izložene procesno-pravne posledice otvaranja stečajnog postupka. Sedamnaesta glava monografije posvećena je pobijanju pravnih radnji stečajnog dužnika. Ta tema je u praksi uvek izazivala veliku pažnju i stručne i najšire javnosti. Objektivno posmatrano, odredbe ZoS-a u vezi s postupkom reorganizacije (glava osamnaesta) predstavljaju novu materiju za stečajnu praksu u odnosu na dosadašnje stečajno zakonodavstvo. Otuda je autor bliže osvetlio plan reorganizacije i pravne posledice reorganizacije, kako sa praktičnog tako i sa teorijskog stanovišta. Objašnjenje odredaba ZoS-a u vezi sa međunarodnim stečajem (glava devetnaesta) zahtevalo je od autora da se pozove na više pravnih teorija i neke od aspekata međunarodnog privatnog prava, ali je i u tome nađena odgovarajuća mera.

6. Za delatnost osiguranja najinteresantniji je deo monografije u kome su prikazani posebni stečajni postupci (glava dvadeseta). U izlaganju autora podvučeno je da u pravnom sistemu Srbije postoje tri vrste privrednih subjekata, koji podležu propisima o posebnim stečajnim postupcima, s tim što se na njihov stečaj dopunski primenjuju odredbe ZoS-a. Te tri vrste pravnih subjekata čine banke, društva za osiguranje i davaoci finansijskog lizinga. Kao pravne izvore posebnih stečajnih postupaka autor je naveo ZoSLBDO, Zakon o ALSU i Zakon o Agenciji za osiguranje depozita. Kada se na stečaj banke ili na stečaj društva za osiguranje primenjuju

odredbe ZoS-a, a kada neki od zakona o posebnim stečajnim postupcima, precizirano je u devet tačaka zajedničkih pravila za stečaj banaka i stečaj društava za osiguranje. Najpre su ukratko izložene specifičnosti stečaja banaka, a zatim opširnije specifičnosti stečaja društava za osiguranje. Prikazujući specifičnosti stečaja društava za osiguranje, autor je istakao isplatne redove i prenos portfelja.

7. Monografija je koncipirana kao univerzitetski udžbenik iz predmeta Stečajno pravo, ali i kao dopunska literatura za širi krug čitalaca zainteresovanih za problematiku domaćeg i međunarodnog stečaja. Privlačni su format knjige, boja i dizajn korica. Štampana je ćiriličnim pismom sa slogom pogodnim za duže čitanje, to jest učenje. Najveći komplimenti autoru mogli bi biti to da je sistematika monografije pedagoški opravdana, da su klasifikacije unutar glava pregledne, da je monografija pisana jasnim stilom te da je kod važnih pitanja argumentacija izložena u onome najbitnijem.